

ST.

OILAV

7. august 1947
59. årgang
Nr. 27-28

Til Maria Opptagelsesfest
Feiringen av Olsok og kongejubileet.
Verdenskonferansen for kristen ungdom
Katolske Kirke og andre trossamfund
Kommunisme
Fra det katolske utland **40** øre

MARIA OPPTAGELSESFEST

15. august

Av pastor dr. Ivar Hansteen Knudsen

Når vi atter forbereder oss til å feire festen for Maria opptagelse i himlen, da vil vi som alltid når

vi ærer hennes utvalgte navn, ikke for et øyeblikk glemme, at Kristus er midtpunktet for all kristen fromhet. Men når vi på festdagen hennes vender våre blikk mot sidealteret, der Guds rene mor troenr mellom lys, så vender vi oss heller ikke bort fra Sønnen. Vi føler bare så meget mer Hans gripende ord fra korset beve gjennom våre hjerter, som det bevet gjennom den disippel Herren særlig elsket: da han hørte ordene: «Se din mor!» Og vi, hennes sønner og døtre siden Johannes, vil gi Frelseren hans ord tilbake der Han nå ydmykt lever i tabernaklet og snart skal trone i monstransen, og si i beundring til Maria: «Kvinne, se din Sønn!»

For hennes storhet kan kun sees på bakgrunn av Sønnen. Og Sønnen, han var Guds egen sønn.

Det går gjerne med bildet av Maria og den vurdnad som er knyttet til henne, som det også går med den kult som tilkommer Kristus, at hver tidsepoke danner seg sitt eget bilde av den, og trenger til et eget bilde. En tid som rett og slett vil leve ut av fortiden, viser bare hvor religiøs fattig den er. Også vi trenger til et nytt bilde av Maria, eller rettere, vi må lære å se henne ny. ut fra vår egen situasjon, vår egen nød. Og et slikt bilde skaper vi ikke bare ut fra oss selv — det ville ikke ha noen forløsende kraft. Vi må gå ut fra den virkelighet som står over tiden, og som lyser opp for oss i Marias skikkelse. Og denne virkelighet er ingen annen enn denne, at *Maria er den nye Eva*. Er det nye menneske overhodet blitt siktbart i Kristus, da er den guddommelige idé, det guddommelige urbilde av kvinnen, blitt siktbart i Maria!

Det urbilde som mennesket alltid søker etter, og som med mannens urbilde sammen gikk tapt i synden.

Ut fra denne kjensgjerning, og ut fra dette syn må Maria atter bli levende for oss i den store trengsel vi ferdes i og som hun må hjelpe oss ut av. Og denne trengsel har en trefoldig side: Det er en krise mellom kjønnene, en åndskulturell krise, og til slutt den dypeste, *den religiøse krisen*.

Uendelig er de muligheter som åpner seg når vi

VÅRE på søn- og helligdager KIRKER

Liturgisk
kalender:

O S L O

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Soknepresten, tlf. 41 41 61 (Prestegården, H. H. Biskopen 42 52 87).

Fromesse kl. 7.
Stille messe kl. 8,15.
LOW MASS kl. 9,45.

English Sermon.

Høgmesse med preken kl. 11.
Aftengudstjeneste kl. 19.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, telefon 68 08 68.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, telefon 44 23 24.

Fromesse kl. 8,15
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

Jesu Hjerte kapell, Nyveien 17,
Stabekk.

Soknepresten, telefon 53 77 35.

Fromesse kl. 9,05
Høgmesse kl. 10,45
Aftengudstjeneste kl. 17,45.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, telefon 37 45 90.

Høgmesse kl. 9,30
Aftengudstjeneste kl. 17,00.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Smestad.

Prestegården, telefon 55 81 21.

Høgmesse kl. 8,30.
Aftengudstjeneste kl. 16,30.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, telefon 2 209.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse 10,45

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, telefon 15 410.

Fromesse kl. 8,30.
Høgmesse kl. 11.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens
gate 1.
Soknepresten, telefon 2 019.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 10,30

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, telefon 1 438.

Ottemesse kl. 8,15.
Høgmesse kl. 10,30.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s plass 1.
Soknepresten, telefon 1 168.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgaten 113.
Soknepresten, telefon 1 751.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, telefon 3 195.

Fromesse kl. 8,30
Høymesse kl. 11,00

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen
Soknepresten, telefon 266.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, telefon 4 225.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, telefon 644.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, telefon 25 534.

Fromesse kl. 8,00
Høymesse kl. 10,30

Søndag 10. august: 11. søndag etter pinse. Ep. 1. Kor. 15, 1—10. Ev. Mark. 7, 31—37.

Mandag: Tibartius og Susanne, martyrer, † 295.

Tirsdag: Klara, jomfru, † 1253.

Onsdag: Hippolytus og Kassianus, martyrer, † 258.

Torsdag: Vigilien for Marias opptagelse i himlen. Abstinensdag.

Fredag: Marias opptagelse i himlen.

Lørdag: Joakim, jomfru Marias far.

Søndag 17. august: (12. søndag etter pinse). **Feiring av Marias opptagelsesfest.** Ep. Sirak 24, 11—20. Ev. Luk. 10, 38—42.

Mandag: 4. oktavdag til Marias opptagelsesfest.

Tirsdag: Johannes Eudes, bekjenner, † 1680.

Onsdag: Bernhard abbed, bekjenner og kirkelærer, † 1153.

Torsdag: Johanna Fransiska Fremiot av Chantal, † 1641.

Fredag: Marias rene hjerte.

Lørdag: Filip Benitius, bekjenner, † 1285.

Søndag 24. august: (13. søndag etter pinse). Apostl. Bartholomeus. H. H. Biskopens bispevigelsdag.

SYLLING: **St. Hallvard kapell.**
Presteboligen, telefon 9 028.

Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

TØNSBERG: **St. Olavs kapell.**
Soknepresten, telefon 2 238.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

utfra denne trefold dype nød vender vårt blikk mot Maria, Frelserens mor. Her er kun rom for den krisen som ganske særlig gjelder oss, som alle er kalt til å være troens lys, nemlig den religiøse krisen.

Denne krisen bunner i oss selv.

Den bunner i oss selv, fordi den bunner i arvesynden. Hvordan opptrer denne krisen i oss som er vigslert til alterets og sjelenes tjeneste, dem som også i jomfruelig kjærlighet har villet vigsle seg helt til Kristus, og i dere, alle kristne, som har fått kallet å stå som kjærlighetens glødende varder midt mellom ukjærlighet og umoderlig og ufaderlig vandel i verden?

Hos oss som skulle gå opp i den kjærlighet som burde brenne våre hender når vi hver morgen løfter den hellige hostie, bunner også krisen i arvesynden. Det er en tragisk tanke. Men den er sann. Vi ville så gjerne hengi oss helt i Guds hender, ville så gjerne utslette vårt jeg, ville så gjerne være alt for alle, glemme oss selv, ikke ha andre mål for øye enn Guds ære, og ha syn for annet her i livet enn omsorgen for de sjeler vi ser i hvert menneske vi møter på veien vår, ikke ha andre gleder enn de som bunner i en himmelsk salighet, ikke ha andre sorger og skuffelser enn de som bunner i tapet av denne himmelske lykken for disse sjelene. Men vår krise, når den kommer, den kommer alltid fra oss selv, fordi vi enten som Lucifer vil øve vold på den ære som ene og alene tilkommer Gud, eller fordi vi ikke har gitt oss helt hen til kallet, som Maria: Se jeg er Herrens tjener!

I dem, som har vigslet sitt liv i jomfruelig kjærlighet til Kristus, bunner også denne krisen, når den kommer, i dette blikket fra Lucifer. Er det mulig at en sjel som har i den grad villet løsrive seg fra all forfengelig balast, at den har i stedet klynget seg til et løfte i fattigdom — virkelig for et øyeblikk kan føle seg vel ved at tanken klebrer seg til rent jordisk velvære? Kan det være mulig, at et hjerte som har elsket så høyt, og så rent, at det har gitt avkall på det jordiske morskall — virkelig for et øyeblikk kan glemme kjærligheten til Gud, eller kjærligheten til menneskene, til de mennesker som venter denne Kristi kjærlighet leve synlig videre i dem? Kan det være mulig at et sinn, som i den grad har eiet ydmykheten, at det har klynget seg til løftet om lydighet — virkelig for et øyeblikk kan forråde et sinn som bærer hovmotets segl på sin panne? Ja, dessverre, det kan være mulig — fordi det er kun én Eva som er blitt løst fra arvesyndens listige natur. Og det er kun én Eva som alltid i alle øyeblikk og i alle situasjoner, har evnet det de så inderlig gjerne ville evne: Å ligge som ved på bålet, forat Guds kjærlighets ild kunne næres av det, — som Bjørnson her inspirerer til å si.

Krisen, den religiøse krisen, som vi alle opplever, hver for oss eller samlet, rammer også dere, alle kristne som har fått kallet å være troens lys i familien og i menigheten. Den rammer dere kanskje annerledes enn oss som er knyttet til de høytideligste løfter, men den rammer dere ut fra samme svakhet: Arvesyndens tak på den menneskelige natur. Der er to områder som da særlig kommer på

tale. Det er forholdet mellom mann og kvinne, og det er forholdet til morskallet.

Hva det første angår, så vet vi at her foregår det store og det tragiske: Det at mann og kvinne siden Paradiset gikk tapt for menneskene på jorden, søker etter det ødelagte menneskes urbilde, som Gud i evig visdom og godhet hadde tegnet, da han skapte Adam og Eva. Er det mulig at dere som har fått løftet om paradiset gjennom dåpen, for et øyeblikk kan la det himmelske eros, fortanken på menneskets paradis, gå tapt i det jordiske kaos, og møtes i hverandres ødelagte bilde? Er det mulig at dere, som i fermingen har lovet Gud troskap, i et svakt øyeblikk kan fornekte ham ved mangel på bekjennermot, eller svikte ham ved å øve vold på hans bud? Er det mulig at dere som når som helst kan komme og ta del i Frelserens liv i Sakramentet, kan tåle tanken på å utslette nåden for å dø, og i så fall, ikke evne å reise den opp igjen gjennom skriftemålet? — Ja, det er alt sammen mulig fordi vi nå ikke engang er fulle av nåde som Maria.

Og når talen er om morskallet, så skal vi huske på at i Maria er kvinnen, som hun «sprang i Guds tanke fram», for første og eneste gang blitt til virkelighet siden Eva. Og i henne reist opp til en langt større og rikere fylde. I henne møtes både mann og kvinne til en ny kjærlighet, hvor den himmelske eros, kjærlighet, bøyer seg ned til den jordiske og forvandler den, og løfter den opp til en kjærlighet i Kristus. Det er kjærlighet som angår alle mennesker, mann og kvinne, gift og ugift. For det gjelder så meget som selveste utgangspunktet for vårt sinnelag: nemlig hengivelsen under evighetens synsvinkel, og det vil i kristent språk si hengivelsen til Gud. For så vidt er all ekte og stor kjærlighet jomfruelig, fordi det er en matrimonial kjærlighet til Gud. Men mest gjelder den, etter sin natur, kvinnen og den som har valgt ordensstanden like meget som de andre. Uten Maria ville vi vel neppe kunne se dette. Men hun er både jomfru og mor. «Jeg er den skjønneste kjærlighets mor», heter et gammeltestamentlig ord som Kirken bruker om Maria. Den jomfruelige kjærlighets mor er all ren kjærlighets mor. Og med sin seierrike jomfruelighet har Marie løst menneskeheten fra det bann som knuget over Adam og Eva. Hun bringer det første frelste menneskes rene trekk inn i menneskehetens ansikt.

Der er en annen Mariafest: mysteriet om hennes uplettede unnfangelse. Hun var fritatt for arvesynden. Og «syndens sold er døden», sier Skriften. Men hun syndet ikke, og levende tok Kristus henne opp til seg. Det er derfor en indre forbindelse mellom de to mysterier: syndfriheten og den levende opptagelsen til himlen.

La oss da løfte våre blikk mot Maria, der hun sitter i glansen av sitt universale morskall hos Kristus. Vi har dvelet ved det som er mulig for oss når det gjelder å fjerne oss fra Gud. Men vi har også sett at bak disse farefulle muligheter, står også en mulighet for stadig å komme ham nærmere. En slik veg går om Maria. I Skriftens ord om henne, at hun var full av nåde og i Kirkens lære om at hun var full av nåde fordi hun skulle bli

Feiringen av Olsok og Kongejubileet

Festpreken av sokneprest dr. Arne O. Sund

Hs. Høyvervdighet Biskopens oppfordring til presteskapet om å skape all mulig høytid omkring årets feiring av Hellig Olav i forbindelse med Kongens jubileum søndag 3. august fant begeistret gjenklang utover hele Vikariatet.

I St. Olavskirken i Oslo ble der holdt høytidelig levittmesse, sebrert av sokneprest dr. Sund, assistert av kapellanene Vranken og Hansteen Knudsen. Etter «Asperges» ble kongesangen sunget under organist Rolf Østbyes akkompagnement. Soknepresten holdt festprekenen, som vi i det vesentlige gjengir nedenfor. Etter høymessen ble takkehymnen «Te Deum» sunget vekselvis av kor og forsamlingen, og Rolf Østbyes mektige postludium ble en verdig avslutning på takkegudstjenesten.

«Olavminnet vi i dag feirer ennå i Olavshøytidelighetens festuke, er et minne om en dag som mer enn noen annen dag er blitt en samlingsdag for alle nordmenns tanker», innledet sokneprest Sund sin festpreken med. — «Hellig Olav er blitt en skapende makt i vår historie som ingen annen. Uten ham besto vi ikke i dag som ett rike, for i Olav fikk vårt land en konge til evig tid!

Og allikevel er ikke Olsok i første rekke noen politisk fest. Aldri må vi overse det som festtanken i Olsok hovedsakelig beror på, nemlig St. Olavs kristendom og hellighet. — Så kan vi sikkert ikke feire dagen bedre enn ved å gjøre oss klart rede for helgenkongens kristendom og hellighet. Olavs kristendom var først og fremst den han lærte å kjenne i Frankrike og England. De to biskoper han førte med seg borget for en kristendom i den rette ånd og i levende sammenheng med den allmenkelige, dvs. katolske kristendom, hvis sentrum var og er Rom.

I sannhet en helstøpt kristendom båret av mannsnot var det Olav ville ha plantet inn på norsk jord. Han var selv blitt overbevist om kristendommens ALT ELLER INTET. Derfor turde han ikke og ville han ikke se gjennom fingrene med seder og skikker som sto i strid med Guds vilje, selvom han dermed utsatte seg selv for ubehageligheter og livsfare. Kongen tålte ikke svik og utroskap. Det måtte gå ærlig til. Olav kunne fare hardt fram, og ikke bare når det gjaldt å samle riket,

---

Kristi mor, fortelles uendelig meget om denne muligheten og om denne veien. Vi må uten opphold drive rydningsverk i vår sjel, for at Guds nåde kan trives fritt og rikt der. Og den vi må rydde ut, er oss selv. Det er det som Maria lærer oss, og det er det som er storheten ved henne. Synden hadde ikke noe tak over henne, fordi i henne var kun plass for Gud. Vi måtte også kunne by mer plass for ham, enn vi hittil har gjort, og vi må ikke la vårt eget jeg skape nye kriser i dette forholdet vårt til Gud. Vi må tåle knefallets lette smerte, selvom andre ser det; Maria har i to tusen år stått knelende i menneskenes bevissthet. La oss også tåle å gå i kne. Da vil det være lettere for oss å lene blikket oppad, uten å falle, — og da vil Guds nåde lettere kunne reise oss opp, om vi skulle falle.

men også i kampen mot hedenskapet og for innføringen av renere og mildere seder. Likevel kan ikke dette gi tilstrekkelig grunnlag for anker mot kong Olavs hellighet. Vi dømmer ikke rett, aller minst om sagakongene, om vi ikke ser bort fra vår tids tenke- og handlemåte, og tar deres egen tid og sosiale forutsetninger i betraktning. — Olav Haraldson la mer vekt på at folket lot seg kristne enn på sitt kongevælde. Derfor gjennomførte han den hvite Kristis lov og sitt eget kongedømme med samme strenghet, uten persons anseelse. Nettopp dette var det som pådro ham så mange mektiges vrede og som til slutt førte ham til martyrdøden på Stiklestad.

Olavs helgenry knytter seg likevel ingenlunde blott til hans martyrdom, men også til hans livsverk i det hele. Men ennå, må vi si, har han etter sin martyrdød fortsatt sin velsignelsesrike apostelgjerning blant vårt folk, så nå hans forbønn er mer verd enn før hans sverd og scepter. Derfor, for oss, som deler den samme tro vår helgenkonge var besjelet av, står ikke Sankt Olav blott som den der engang levet og virket, men som den der ennå lever og fremdeles virker, — ja, virker store ting med sin forbønns makt der oppe i Herrenes Herres gylne kongehall — for landet og folket — som vårt rikets vernehelgen og himmelske forbeder. Så skal da Olavsdagen være en særlig takkens dag til minne om og takk for alt det Gud har gjort for oss, en takk som forener oss alle, gjør oss til brødre, trass i alt som skiller. —

Kunne vi bedre lære å takke for mottatte, ufortjente velgjerninger, med hvor meget større og gladere håp gikk vi da ikke til bønn om hjelp og velsignelse i nødens stund.

Hånden på hjertet, kjære landsmenn, har vi ikke grunn til å takke? Takke for at vi har fått lov til å bli kanskje et av de lykkeligste folk på denne jord, et folk hvis historiske lagnad har vært slik at vi må spørre med den største undring: Hvorfor ble vi forskånet for den og den fatale ulykke som overgikk så mange land og folk? Og, om vi til tider — noen av oss — fikk kjenne, og kjenne så det sved, ondskap, fiendskap og vold og ennå kan føle litt av angst for framtiden, hvorfor reagerer størsteparten av folket så sunt, og, om det tør sies, sorgløst på alt dette.

Er det bare ut fra det moderne menneskes kalle og formastelige kynisme «det vil helst gå bra — du skal se det går nok — landsulykker? — borgerkrig? — Meget mulig, men vel neppe her hos oss!» — Jeg kan og vil ikke tro det. Mon det ikke her ligger noe skjult i den norske folkekarakter som vi mere aner enn vet om? Eller er det en gave Hellig Olav har vært med på å skjenke vårt folk: denne uforstyrrede optimisme som egentlig bunner i troen på at Gud er attåt?

Hvorom er: det er disse og lignende tanker som iallfall har beveget meg og som jeg tror i mere eller mindre ulike former rører seg i de fleste nordmenns sinn, når vi i dag kan feire vår avholdte Konges 75 års dag, og sikkert hos alle katolske nordmenn, som er lykkelige over at den kongelige høytidsdag akkurat faller sammen med vår tradisjonelle Olavsfest på søndagen i festuken.

PÅ VALFART

*Til Stiklestad, til Stiklestad!
Valfartsskaren fremadølger,
Fromme fedres ferd vi følger,
Til Stiklestad, til Stiklestad.*

Slik sang pilegrimmene også i år på veien fra det gamle Nidaros til stedet hvor Olav den Hellige falt for mer enn ni århundrer siden. Tre store busser reiste om morgenen fra St. Olavskirken i Trondheim, og bønn og salmesang vekslet stadig i hver av bussene. Etter vel to og en halv times kjøring var Værdalen passert, og på «veien under de lyse birke» ble prosesjonen dannet: den siste delen av ferden skulle vi gå til fots. Prestene, nå i talar og korskjørte, gikk mellom de to rader på hver side av veien, og ledet rosekransbønnen med sterk og taktfast stemme, mens de lange radene på begge kanter svarte. Ved den siste, bratte stigningen istemtes: «Tyst gjennom seklers gang, båret av klokkeklang, toner som atterljom fedrenes bønn...»; det var sang og bønn, dikt og virkelighet. Prosesjonen dro inn i kapellet som er reist på toppen, og mens til slutt prestene og den høyærværdige prefekt dro inn i det lille, men pene gudshus, sang vi nettopp disse linjer: «Atter vårt arvegull løftes av hender med vigsel fra Rom...»

Den 29. juli året 1030 ofret kong Olav Haraldsson sitt liv for Hvite Krist og Hans sak, i slaget der på Stiklestad. Nu ble Kristi eget offer fornyet der på stedet, og få var heller ikke de som ved Herrens bord forenet seg med Ham som fremdeles er den Hvite Krist i sakramentet. — I sitt inntrengende og manende ord la den høyærværdige prefekt for Mellom-Norge alle pilegrimmene på hjertet at ydmykhet på den ene side og den faste tillit til Gud på den

andre, må prege enhver liv, hvis han vil nå frem til seieren i sitt liv slik som Olav den Hellige seiret den gang. Den gregorianske «Missa de angelis» ble sunget med verdighet og overbevisning av alle pilegrimmene, slik som vi kan tenke oss, pilegrimmene også i middelalderen istemte Kirkens Sang i Trondheims domkirke, bygget over Hellige Olavs skrin.

Om ettermiddagen samledes alle igjen i St. Olavs kapell

For, som vår høyærværdige biskop skriver i bladet «St. Olav» i forbindelse med forordningen av en høytidelig takkegudstjeneste på denne dag: «Mellom Olav Haraldsson og Haakon VII står knapt noen annen norsk fyrste som i lignende grad har vært seg sitt høye kall bevisst og vist det i gjerning og offer. Slik står kong Haakon VII for oss som den verdige arvtager til Norges evige konge i spissen for vårt elskede folk.» — Ja, sannelig har vi nordmenn grunn til å fylles med takk og jubel. Vi har en konge som vi kan være stolt av. Som forvisst har vært sin høye stilling verdig, urokkelig tro alltid mot sin kongelige devise: ALT FOR NORGE.

Her trenges ingen videre apologi, ingen videre dokumentasjon. Hvert barn i Norge kjenner vår konges eventyrlige livshistorie og livsverk, hans utrettelige kamp for Norges frihet fra skanse til skanse i vårt voldtatte fedreland, hans ukuelige optimisme og seiersvisshet under den ufrivillige landflyktighet. Ingen av oss som fikk oppleve kongens heimferd etter fremmedherredømmets lange, svarte år vil noensinne glemme da vi ikke kunne arbeide i flere uker på grunn av glede. Det var som vi aldri hadde visst hva glede var før, iallfall ikke den gleden som grep oss alle på én gang slik. Det var som om «klokken Glad» ringte i våre ører: Kongen vår tilbake, tingene på plass igjen!» For en mangfoldighet av ofre og personlig innsats for sitt elskede land gjennom en hel

menneskealder takker vi vår konge på denne hans lykkelige 75 års dag. La oss ikke nøye oss med en tom takk som ingen takk er, men følge vår Biskops inntrengende anmodning om å be for Kongen og love ham fortsatt troskap. Men især, la oss sende takken videre, til ham, vår helgenkonge vi i dag feirer, vår rex perpetuus Norvegiae, Norges evige konge. Hellig Olav er vel formidleren av den gave, en av de skjønneste vårt land har fått av det guddommelige Forsyn: Haakon VII, denne konge folkets røst kaller «Rakrygg», denne konge som gir oss lov å kjenne gyldigheten av det budskap eller åndelige marsjordre Hellig Olav ga det norske folk i innledningsordene til den kristenrett som kalles St. Olavs lov :

«DET ER OPPHAVET TIL VÅR LOV AT VI SKAL BØYE OSS MOT ØST OG BE TIL DEN HELLIGE KRIST OM FRED OG GODT ÅR, AT VI SKAL FÅ HOLDE VÅRT LAND BYGGET OG VÆRE VÅR KONGE FULLTRO: VÆRE HAN VÅR VENN OG VI HANS, OG VÆRE GUD VÅR ALLES VENN.» — —

Men først og sist lover og priser vi KONGENS KONGE OG HERRENES HERRE for hans ufattelige miskunn, for den ufortjente lagnad Han har git vårt folk, for Kongen Han ga oss, og istemmer av hjertet den gamle bønn som forener nordmenn hjemme og ute:

«Gud bevare Kongen og fedrelandet!»

Verdenskonferansen for kristen ungdom, Oslo 1947

Det er ingen tvil om at den vektig anlagte verdenskonferanse for kristen ungdom som i dagene 22.—31. juli fant sted i Oslo, vil stå som en av de store merkbare begivenheter i vår religiøst splittede samtid.

Siden det første store skisma, det greske, fant sted i midten av det ellevte århundre og det langt mer ytterliggående, den protestantiske reformasjon et halvt årtusen senere, hakk i hæl fulgt av den moderatere anglikanske løsrivelse fra Moderkirken, har parterings smerterfulle skår med stigende vilkårlighet og stadig mindre nølssomt, rammet Kristi mystiske legeme, Kirken hans her på jorden. I dag ligger det der svekket og forblødd. Kristi kraft, gitt til siste blodsdråpe på korset for menneskenes skyld, er blitt ødslet av selve de menneskene som var det de var i kraft av Ham.

Det er kristenhetens tragedie som den også sto fram på denne verdenskonferansen.

Men det er ikke kristen d o m m e n s.

Om det istykkerslitte legeme av den mystiske Kristus sto fram i all sin tristhet, så var dette ikke annet enn et bilde av Kristi egen agoni, dødskamp, på korset. En taler vedkjente seg denne dramatiske sammenlikning. Men kristen d o m m e n har sitt bud utover dette bilde. Kristus har sannelig ikke bare lidd én gang — den gangen han var sårbar i sitt fysiske guddommelige legeme. Han har fortsatt vært sårbar i sitt mystiske legeme også, fordi mennesker er med å danne dette legeme: Legemet som har Ham til hode, til lemmer m e n n e s k e r, alle de døbte i Faderens, Sønnens og den Hellig-ånds navn, alle de udøbte av den gode vilje.

«Der to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem.»

Her på verdenskonferansen var nesten halvannet tusen alvorlige kristne samlet i hans navn. De følte Mesterens nærvær. De syntes uenige om nesten alt, men de ble

til andakten. Olavssalmene, som ble sunget med hjertens varme og fyldig røst, vekslet med prestens bønn for land og folk og for den Kirke fra Rom Olav den Hellige ga dette land og dette folk. Soknepresten fra Kristiansund, pater Stelzmann, ledet andakten og påpekte i noen korte, men meget velvalgte ord Hellig Olavs levende og gjerningssterke idealisme, som fremdeles står som et eksempel for oss alle.

Blant de ca. 80 pilegrimmer såes samtlige prester fra Mellom-Norges prefektur, med den høyerverdige prefekt Deutsch i spissen, fyldige representasjoner fra menighetene i Trondheim og Molde og mange grå drakter til St. Elisabeth-søstrene. Borromeus-søstrene fra både Molde og Hamar hadde sine representanter, likeledes var det to St. Josefsøstre fra Oslo, en ti andre pilegrimmer fra vikariatet og prestene fra Haugesund og Porsgrunn. Redemptoristpater Schertz fra København og sakfører Lauritsen representerte våre danske venner.

Olsokfeiringen ble innledet aftenen i forveien med en enkel men stemningsfull andakt i St. Olavskirken i Trondheim, og avsluttet på samme måte etterat pilegrimmene

ikke trette av å proklamere seg enig om at «Jesus Kristus er Herre».

Her kunne altså ikke være tale om en kristendommens tragedie, men kanskje en kristen h e t e n s.

Det ville være en spott og en himmelropende synd, om vi som kristne medbrødre åpent eller med tvetydig tale forsøkte å underkjenne den edle, ærlige kristendom som fra konferansens første stund til den siste lyste ut av hjertene hos deltakerne. Kom de tilsynelatende til kort i sin kristendom, så kan vi selv bare slå oss for brystet og erkjenne og bekjenne at hvem gjør ikke det? Ja, kanskje var just dette ett av de mest autentiske tegn på ærlig kristendom, at vi stadig så enkeltpersoner og grupper og forsamlinger stå fram og bekjenne hvordan de var kommet til kort på så mange områder, i så mange situasjoner. Det kan ikke blott billig skrives på sentimentalitetens konto at nederlendere og indonesere ansikt til ansikt skammet seg ved sin individuelle reaksjon på den pinlige konstellasjonen som oppsto på den politiske arena mens de selv satt side om side på den religiøse og proklamerte at «Jesus Kristus er Herre». Bare ved å samles i den proklamasjon, kunne de ved refleksjon samles også i en politisk, og på denne måten la en ekte kristen dyd, nestekjærligheten, skape en politisk dyd: respekten for en folkegruppes mangfoldige verdier og krav på forståelse og bistand.

Den kristne ånd feiret mange triumfer på konferansen. En åpenhet for resolutt vitnesbyrd, som virket velgjørende forfriskende i forhold til hva en gjengs hører. Det var mer enn engang en hadde fornemmelsen av dette Kristi refrain: «Der er sagt, men jeg sier dere .....!» Der var stunder da en mintes ordene professor Ewald Bosse uttalte i sin velkomsthilsen til lederne, talerne og ekspertene ved det store «kristne gardenparty» han og hans hustru ga søndagen før åpningen. Han

var kommet tilbake fra Stiklestad. Soknepresten preket ved begge anledninger, og sto ellers for hele arrangementet av valfarten. Når man da husker at det innbefattet også å sørge for losji for de mange tilreisende m. m., da er et lite ord av takk og anerkjennelse her sikkert på sin plass.

Trondheim, det gamle Nidaros, med domen og mange andre historiske minner om Kirkens og landets storhetstid, — og Stiklestad, stedet hvor Olav den Hellige falt for Hvite Krist, har så meget å si til oss katolikker i dag: ting vi nok vet, men som det er godt å bli minnet om.

*På Stiklestad, i Nidaros
Hver en plett har hellig minne,
Som i glemsel ei kan svinne,
På Stiklestad, i Nidaros.*

Derfor er vårt dype ønske at hver katolikk i Norge i hvert fall én gang er med i pilegrimsferden «til Stiklestad og Nidaros».

J. Duin.

talte om de unge som bedre skikket enn de eldre vise til å løse store problemer i kraft av sin uerfarenhet, i kraft av sine frie skuldre og derved i kraft av sitt mot. Her siktes til vitnesbyrd om egoismen som det store hinder i ett og alt som gjelder fellesskapet. Den unge er alltså ung nok til å oppgi et standpunkt, har tid enda til å omstille seg. Her siktes til vitnesbyrd om splittelsesånden hos dem som mennesker, sterkere enn Guds egen uttrykte vilje om enhet. Her siktes til vitnesbyrd om perpleksitet over Bibelens motsigende stemme som den lyder forskjellig for den ene og den andre, ja perpleksitet overfor selve inspirasjonens kriterium, som jo er fundamentalt for Bibelens guddommelige verdi. Og mange andre vitnesbyrd.

Men vi skal huske at det ikke var profesjonelle moralister som satt og diskuterte kasualistisk moral når egoismen ble bekjent. Det var ikke apologeter som satt og forsvarte sine standpunkter når splittelsesånden trampet seg fram. Det var ikke eksegeter som satt med syrokaldeiske, hebraiske, greske håndskrifter når skriftstedene ble utlagt. Nei, det var unge, praktisk anlagte kristne mennesker — de aller fleste — som buste friskt ut om at alt dette egenkjærlige, splittende, selvmotsigende eller kontroverse var u k r i s t e n t. Hvem kunne hjelpe? Ja, hvem kunne hjelpe? Her var vilje, ærlig vilje til kristendom, praktisk, sunn kristendom.

Som katolske observatører — observatører i ordets positive, velvillige mening, — tror den som skriver disse linjer, at vi følte konkret hvor skoen trykket.

Det var en agoni, slik som det ble sagt. Men altså ikke en kristendommens. En kristenhetens agoni?

Nei, ikke det heller. Det var ikke kristenheten som møttes på verdenskonferansen i Oslo. Mer enn halve kristenheten manglet. Den katolske Kirke, som i sitt medlemstall teller mer enn alle andre kristne kirkesamfunn tilsammen, var ikke offisielt med som fullrettig og fullpliktig deltaker. Om den hadde kunnet være med all den tid det hadde en udefinerbar økumenisk tilstrebelse som mål, er et spørsmål for seg. Om det vil kunne være med i et liknende arrangement i framtiden avhenger ikke bare av den prinsipielle holdning Moderkirken hittil har inntatt til den økumeniske bevegelse p. g. a. utilstrekkelig basis. Det avhenger vel nettopp av en akseptabel basis som skiller seg fra dem som hittil har vært presentert. Her er ikke stunden for å uttale seg om dette. Det trenges nærmere studie og autoritativ vurdering. Men denne vektig anlagte verdenskonferanse, så mangelfull den enn måtte bli i sin helhetskomposisjon, vil kanskje stå som et nytt slags argument, — ikke teologisk-økumenisk, men kanskje viktigere enda, foreløbig: et toleransens argument. Og en må vel si, at om prisen har vært dyr i form av en konkret agonifølelse hos en forsamling som på en måte representerte nesten halve kristenheten, så er ikke dette det dyreste i lengden. Kan de kristne, hvilken leir de enn kommer fra, lære iallfall en avventende toleranse, innstille sine innbyrdes angrep, da er et betydelig skritt tatt på veien mot den enheten i tro, lære og liv vi alle så inderlig savner.

Men for at «våpenstillstanden» kan vare ved, så må vennlige kontakter tas opp og pleies med varsomhet. En må møtes utover det som skiller og møtes i alt det grunnleggende som binder alle kristne sammen. Først da får en rolig høve til å kjenne hva det virkelig er som mangler. Og den som vet, han føler for det. Det

han føler han mangler, det vil han da kunne vite hvor han kan få.

Hvor få den annetsteds enn fra kilden, Jesus Kristus! Han som lever videre i sin Kirke. Neppe kunne en føle konkretere hva det vil si å eie et klart begrep om Kirken som den endrektige Kristi hellige, universale og apostoliske Kirke — den katolske.

De mange samtaler vi knyttet i pausene i vennskapelige og selskapelige former med de forskjelligste representanter ga oss en anelse om hvilke positive muligheter foreligger når en først kommer på talefot. Vår katolske tro, som er misforstått på kryss og tvers og i alle grader, navnlig fordi den sies å være komplisert, syntes så såre enkel og klar i dette miljø. Jeg tror at pater Thorns ord veide tungt den ene gangen vi hadde formelt høve til å tre fram. Hans innlegg på et inter-konfesjonelt gruppemøte gjengis i sin helhet annetsteds i bladet. For øvrig må vi henvise til dagspressens fyldige reportasje.

Vi vil ved denne anledning ikke unnlate å takke arrangørene for den store imøtekommenhet de viste vår presentasjon som kom i Pax Romanas navn. Som internasjonal katolsk studenterorganisasjon var Pax Romana kjent for de innvidde, men neppe for det store gross. Vi vet ikke hvor mange etter hvert gjennom den fikk en følelse av at den katolske Kirke var med på en måte likevel. Men overalt vi kom ble vi hilst med glede, respekt og sympati. Med glede respekt og sympati vil vi også gjerne minnes Verdenskonferansen for kristen ungdom, Oslo 1947. Vi håper og tror den vil bli mer enn et minne.

*

I forbindelse med Verdenskonferansen ble der tatt en del praktiske foranstaltninger til fordel for de katolske delegerte som kom fra de forskjellige land. Gjennom konferansens bulletin ble der kunngjort tid og sted for katolske gudstjenester og møter. Hver dag møttes en i en interims-klubb som ble dannet med vår rett og slett overmenneskelig energiske representant, frk. Madeleine Steen, som den drivende kraft. Klubben holdt til i klubblokalet i Akersveien 5. Vår egen gruppe møttes daglig etter messen til fellesfrokost med drøftning av dagens program og skylder ærv. Moder Antonia ved Vor Frue Hospital dyp takk for all gjestfrihet. To ganger dro vi «utenbys», en gang for å drøfte grundig og lenge ute på det vidunderlige Snarøen, som St Josefs søstrenes gjester der. Den annen gang for å være sammen med våre mørke- og lyshudede trossfeller til middag og kaffe hos søstrene på Nesøen. Det var et stort og aldeles fortryllende selskap. Talene skar over i mangt et språk, og polakkene presterte et «ordensregn» i form av morsomme souvenirs fra hjemlandet. En egyptisk kvinnelig representant skjenket «klubben» en miniatyr-gong-gong med eksotiske innskrifter.

En stor og behagelig overraskelse for gruppen ble ankomsten til Mr. Edward Kirchner fra Pax Romanas generalsekretariat, direktør for hjelpeseksjonen (release department) nestsiste dag. Han hadde flere lange møter med gruppen, og har vært til uvurderlig hjelp i Verdenskonferansens slutfase. Mr. Kirchner uttalte sin store tilfredshet over deltagelsen. Mr. Kirchner som har sitt hovedkvarter i Genf, kom nå til London og reiste dagen etter konferansens slutt til Sverige der han bl.a. håper å kunne være til stede ved det interskandinaviske katolske studentermøte i Vadstena.

Ivar Hansteen Knudsen.

Den katolske kirke og andre kirkesamfund

Av dominikanerpater Finn D. Thorn

På et inter-konfesjonelt gruppemøte ved Verdenskonferansen for kristen ungdom ble følgende spørsmål behandlet:

1. What are the basic, positive characteristics of your Church? (Hva er de grunnleggende, positive særegenheter ved Deres kirke?)
2. In what, therefore, do you consider it to be chiefly distinguishable from other traditions? (Hvorved mener De derfor at den hovedsakelig skiller seg fra andre tradisjoner?)
3. What is your Church's position with regard to inter-communion? (Hvordan stiller Deres kirke seg m. h. t. inter-kommunion?)

Det er en stor glede for meg som katolsk prest å kunne si noen ord til dere her i dag. Det er mitt håp og min bønn at det jeg kommer til å si ikke skal såre en eneste av mine tilhørere.

Vårt liv som kristne er Kristus selv. Ved troen blir vi innlemmet i Ham. Vi blir ett med Ham. Han er hodet, vi er hans lemmer. Sammen med Ham utgjør vi én organisme. Denne enhet i Kristus og dette organiske fellesskap med Ham kaller vi Kristi mystiske legeme.

Denne enhet med Kristus ved den livende tro utgjør Kirkens innerste vesen.

Mennesket er ikke et rent åndsvesen, det har også et legeme.

Mennesket er ikke et isolert individ, det lever i fellesskap med andre.

Av dette må vi trekke følgende konklusjon: Menneskets enhet med Kristus må gi seg uttrykk i et synlig fellesskap med sine brødre i Kristus. Kristi mystiske legeme må ha en synlig side. Kirken som Kristi mystiske legeme må være et synlig samfunn.

Vi tror at Kristus selv har grunnlagt dette synlige samfunn. Han har gitt det et styresett; han har gitt det sakramenter; han har gitt det en kultus: eukaristien.

Denne kirke, grunnlagt av Kristus selv, kan ikke holde opp å være til. Den kan heller ikke forandres i det som utgjør dens vesentlige karaktertrekk. Denne kirke, som ikke kan høre opp med å være til, og som må fortsette å være slik som Kristus har villet at den skulle være, den må være et eller annet sted. Hvor er den?

Vi katolske kristne tror at denne kirke er den romersk-katolske kirke. Fremlegge bevisgrunner for denne tro er umulig i de få minutter som står til min rådighet. Det er heller ikke min oppgave. Min oppgave var å svare på det første spørsmål, og mitt svar blir da: De karaktertrekk som utgjør selve grunnlaget for min kirke er å være et synlig samfunn grunnlagt av Jesus Kristus, én i sin tro, én i sin gudstjeneste, én i sin organisasjon.

Hver taler hadde fått 10 minutter til sin rådighet.

Biskop Stephen Neill talte om den anglikanske kirke.

Biskop Panteleimon d'Edhessa talte om den gresk-ortodokse kirke.

Pastor Pierre Maury talte om den reformerte kirke.

Dr. Harold Case, U.S.A., talte om frikirkene.

Pastor Henrik Hauge, Norge, talte om den lutherske kirke.

Om den katolske Kirkes standpunkt uttalte pater Thorn følgende: (i.h.k.)

Hva det annet spørsmål angår så liker jeg ikke spørsmålet. Hvorfor understreke det som skiller oss? Jeg foretrekker først å peke på det som forener oss. Vi er ett med alle andre kristne konfesjoner i alt det som disse har arvet fra den kirke Kristus har grunnlagt.

For det første er vi ett i troen på Kristus, Gud som er blitt menneske for å frelse menneskeheten.

Dernest er vi ett gjennom vår Bibel.

Vi er videre ett med våre ortodokse brødre ved de 7 sakramenter, ved eukaristien, ved den hyllest vi vier Jomfru Maria, etc.

Vi er ett med våre lutherske brødre ved læren om den levende tros verdi.

Vi er ett med våre anglikanske brødre i den betydning de tillegger de kirkelige vigslar, etc.

Vi er ett med alle andre konfesjoner i den grad disse har bevart autentiske kristne verdier.

Men nettopp ut fra det vi har sagt ser vi også forskjellen mellom oss: den katolske kirke eier i én fylde og i én organisk enhet alle disse kristne verdier som finnes spredt i de andre konfesjoner.

Av dette framgår også svaret på det tredje spørsmål. Fordi vi mener at hver av disse andre konfesjoner gir uttrykk for én eller flere sider av fylden av de kristne verdier kan vi ikke gå med på at én av dem gir uttrykk for hele kristendommen. Vi kan derfor ikke gå med på interkommunion med en konfesjon som bare gir uttrykk for en større eller mindre del av det kristne trosinnhold.

De konfesjoner som vi lettest kunne gjenopprette inter-kommunion med er østens ortodokse kirker fordi disse kirker har bevart mest av den felles kristne arv.

Men kunne vi ikke gå med på at alle kristne konfesjoner tilsammen gir uttrykk for kristendommens fylde?

Vi kan ikke gå med på det av den grunn at de forskjellige konfesjoner ikke gir uttrykk for kristendommen i en organisk enhet. Her er vi ved den fundamentale og tragiske forskjell mellom katolisismen

ST. OLAV'S DAY

I det engelske «Westminster Cathedral Cronicle» finner vi følgende elegante oversettelse av Mgr. Kjelstrups St. Olavshymne, «Du, som Herrens åsyn skuer,» første og siste vers. Den stammer fra vår store Norges-venn, Lord Ventry's hånd.

*Olav show us Christ the Lord,
Yonder with the Seraphim.
He from danger never swerved,
Mighty with God's Cherubim!
Holy Olav from the highest,
Bow to hear thy folk that criest,
Guard the land you won for Christ!*

*Norway's daughters, Norway's sons,
Honour thee when day's begun.
Welcome thee with prayer and hymn,
Norway's own "Eternal King"!
Let the rosy morning ray
Light up that which shows decay,
Let the sun the truth display!*

Fru Paula Dietrichson

Fra Pau i Frankrike er det kommet underretning om at fru Paula Dietrichson, enke etter konsul Dietrichson, er avgått ved døden den 11. juni.

Den avdøde var i mange år bosatt i Oslo og var da medlem av Mødreforeningen. Hun bevarte alltid sin kjærlighet til Norge. Bladet «St. Olav» mottok hun med stor glede og ga ofte i sine brev uttrykk for sin takk for denne hilsen fra Norge. **R. I. P.**

HANS HØYÆRVERDIGHET BISKOPEN vendte 4. august tilbake fra utlandet.

og de andre konfesjoner: Katolisismen utgjør en organisk og harmonisk fylde; de ikke-katolske konfesjoner utgjør en oppdelt og splittet fylde.

Forskjellen kommer av at vi har et «magisterium», et læreembete som leder og underviser oss. Dere har ikke noe felles læreembete. Dere har ingen pave og vil ikke ha noen. Vi har en pave og vi vil ha ham. Der er forskjellen.

Vi bekjenner alle sammen at Kristus er Herre. Men vi tror ikke alle sammen at Han har etterlatt en hyrde og far for alle sine troende for å beskytte dem mot villfarelse og bevare dem i enheten.

Vi må ikke oppgi håpet. Jeg tror at den dag kommer da vi alle i én felles tro og under én øverste og synlig hyrde sammen bekjenner at Kristus er Herre.

For at den dagen skal komme trenges der megen god vilje både fra oss katolikker og fra ikke-katolikker, d.v.s. at der kreves megen kjærlighet.

Finn D. Thorn. O.P.

Skjoldet

Av Pierre l'Ermite. — Oversatt av F. W.

Barna som skal motta sin første Hellige Kommunion er samlet hos soknepresten dagen før. Undervisningen er slutt og han har bare en beskjed igjen å gi dem: «Ta nå med dere alle de tingene dere vil ha velsignet,» sier han; «og husk å be far om å følge dere. Vi møtes klokken syv om kvelden så alle kan bli med. En behøver ikke å skifte klær. Si at han kan komme slik som han er, rett fra kontoret og fabrikken. Gud er ikke så nøye med hva han har på seg. Kan dere love å si det?» Ja! roper alle de to hundre barna.

De fleste holder ord, for i halvsyvtiden kommer det flokkevis av kontorfolk, arbeidere og forretningsmenn i gatene omkring kirken. De skynder seg fram til kirke-døren, og så går de langsomt inn. Noen blir stående litt og vet ikke riktig hva de skal gjøre. Men der er en ung kapellan som tar seg av dem. Han har vært med i krigen og er vant med mannfolk. Det er klart det er mange av disse som ikke har satt foten i kirken på år og dag. Men i dag er det noe ekstra. Kapellane får dem fram i koret. De går opp trinene, og der står de tett i tett, noen helt bak alteret. Det er en blanding av kontordresser og dongryklær, hist og her en sporvognsuniform og en soldatjakke. De kjenner ikke hverandre. De vet bare at de alle er kommet for en bestemt ting. Men hva denne tingen går ut på, vet de ikke.

Kirken er proppfull. Barna er i midtskipet, mammaene i sideskipene. Mennene står i koret som er høyere enn resten av kirken.

Soknepresten går opp på prekestolen. «Kjære barn, jeg skal velsigne krusifiksene deres og mariabildet som dere skal henge over sengen og rosenkransen som dere alltid skal ha i lommen. Alt dette velsigner jeg. Men dere skal motta en annen og større velsignelse som bare hører denne ene dagen til. Det er fars velsignelse.»

Alle følger spent med. Soknepresten forklarer: «Ja, dere skal motta fars velsignelse. Det er det store. Dere husker fra bibelhistorien hvor viktig det var å bli velsignet av sin far. Tenk bare på Esau som ville drepe Jakob fordi han hadde stjålet farens velsignelse fra ham. Den som er far har et høyt hverv. Når far velsigner, velsigner Gud, og når far forbanner, forbanner Gud. Om et øyeblikk vil deres far velsigne dere, kjære barn. Og denne velsignelsen vil Gud gjenta i himmelen.»

Soknepresten går ned igjen fra prekestolen og stiller seg blant mennene sammen med kapellanene sine. «Løft Deres hånd over barna i samfunn med oss prester, sier han til dem, og foren Deres velsignelse med den jeg vil gi av hele mitt hjerte.»

Mennene løfter hånden til et tegn de aldri før har utført. Og denne handlingen gjør klar for dem selv en verdighet de ikke visste om. Der er nok folk av de for-

Kommunismen

Av pastor Peter Lowry.

Vår motstander, djevelens mål er å knekke vår motstandskraft og bedra menneskene, tvinge oss ned på jorden og binde oss til den. Det redskap han bruker for å nå dette mål, er verden. Han og hans tjenere fremstiller seg som Guds profeter, og på en måte sier de sannheten, men det er ikke hele sannheten, og vi vet av erfaring at halv sannhet meget ofte fortøner seg som den ekleste og farligste av all løgn. Denne kampen om menneskesjelene har pågått fra begynnelsen av, som den også pågår uopphørlig i oss selv den dag i dag.

Selv i urkirkens dager, mens forfølgelsene ennå raste, satte djevelen frem en motstridende lære mellom den tids filosofer, en lære delvis lik den kristne, men i virkeligheten i skarp motsetning til den. Denne lære bedro menneskene og fikk troen til å strande i dem som ikke hadde Guds kjærlighet i sitt hjerte.

Hva er satans plan i dag? Hva er verdens religion nå?

I 1846 fordømte Pave Pius den niende de menneskers dårskap som trodde det var deres «misjon» å befri sivilisasjonen fra religionens og moralens lenker, og han advarte verden med tydelige ord om hvordan det ville gå, dersom det menneskelige samfunn forkastet de kristne prinsipper. Han fordømte kommunismen som står i den skarpeste motsetning til selve naturloven, som ødelegger menneskenes rettigheter, deres eiendom og endog det menneskelige samfunn selv. Leo den trettende, paven som skrev de store sosiale ensyklikaer, og som fordømte de onder kapitalismen medførte, kalte kommunismen en dødbringende pest.

Vi vet at Gud har skapt oss, hver enkelt, skapt oss for et mål som ligger høyt over det vår natur har krav på.

---

skjelligste oppfatninger blant dem. Men i dette øyeblikk møtes de alle i en felles følelse. Hendene deres rekkes ut, holdes løftet, rører hverandre over hodene til barna de er glad i. De danner et veldig levende skjold.

En hører prestens alvorlige stemme: «Må Guds velsignelse forenet med vår og med deres fars, stige ned over dere og bevare dere i dag, i morgen og alle dager i Faderens, Sønnens og den Hellige Ånds navn. Amen.

*

Så vender soknepresten seg mot mennene. Noen av dem har tatt et raskt tak med håndbaken over øynene. «Jeg takker dere for det svar dere har gitt på min oppfordring. Når dere har knyttet deres velsignelse sammen med min, er den også et bånd mellom oss. Måtte det hver dag bli sterkere, til vern om deres hjem.»

*

Det er slutt. Mennene går langsomt ned for å finne barna sine. De har fått tak i hånden til syvåringsen sin igjen. Men både far og barn ser på hverandre på en ny måte. Far har gitt noe som bare han kan gi, noe som Gud bare kan gi gjennom ham.

For å nå denne vår høye bestemmelse trenger vi særskilt hjelp og nåde fra Gud. Vi vet enn videre at den annen Person i den høyhellige Treenighet fornedret seg selv og tok på seg den menneskelige natur forat vi skulle bli lik Ham, forat vi — ved nåden — skulle få del i den guddommelige natur.

Den europeiske sivilisasjon som vi har arvet, var gjennomtrengt av denne fundamentale lære om hensikten med menneskets skapelse og om det faktum at Gud er blitt menneske. Blant alle de sivilisasjoner menneskeheten kjenner, er vår europeiske sivilisasjon enestående, fordi den gir alle mennesker de samme rettigheter. Den utmerker seg fremfor alle andre ved den indre verdi som den tilkjenner hvert enkelt menneske. Dette sammen med vår kristne tro er det som i århundrenes forløp har befridd oss for slaveriet.

I dag er vi inne i en krise. Der er kamp mellom disse to oppfatninger: Enten mennesket er skapt av Gud, som et åndelig vesen, med sjelelige rettigheter, og bestemt for himmelen, eller at mennesket bare er et produkt av det materialistiske univers, noe av et materialistisk system og ikke bestemt for noen ting utenfor denne verden. Vi har sett to store eksempler på denne verdslige religion i vår tid, nasjonalsosialismen og kommunismen.

Vi kan skjelve mellom tre grupper blant dem som følger kommunismen med den samme iver og glød som fromme mennesker følger sin religiøse tro: a) Det er for det første de som på grunn av undertrykkelse har reist seg mot den sosiale orden. De blir drevet av lidenskaper og antipatier som går dypere enn fornuften. b) Så er det de som hører til mere velhavende klasser. De har sluttet seg til kommunismen, drevet av en berettiget indignasjon over urettferdigheten. c) Til slutt er det de som vender seg til kommunismen som til en fullstendig materialistisk religion eller livsfilosofi.

Det er tåpelig av dem som med rette er harme over urettferdige sosiale forhold å tro at de derfor må slutte seg til kommunismen. De onder som kapitalismen medfører, taler imot kapitalismen uten derfor å tale for kommunismen. Og i virkeligheten oppstår disse onder av vår egen natur. Alle har vi i oss spiren til alle de syv hovedsynder, enten vi er kristne, kapitalister eller kommunister. Men det er bare ved å følge Kristi lære at vi av våre hjerter kan utrydde begjærighet, selvgodhet, gjerrighet og maktbegjær. Kristus alene er menneskehetens Frelser, ikke Stalin, Marx eller Lenin.

Som barn av vår tidsalder, er vi i større eller mindre grad smittet av verdens ånd, ofte uten at vi selv vet om det. Gudsfrykt og kjærlighet til Gud, fast tilslutning til de åpenbarte sannheter, dypt hat til synden, troskap mot den hellige katolske og apostoliske Kirke — har vi alt dette? Eller er vi hverken varme eller kalde?

Den gamle generasjon er forbi og dens synsmåter med den. En ny tingenes tilstand er oppstått. Det menneskelige samfunn har en ny struktur og frembringer og utvikler en ny åndsretning. Kirken, Kristi mystiske legeme, lever innenfor dette samfunn, påvirker det, motvirker det, rettleder det, kaller tilbake dem som er blitt ført vill av verden og innlemmer dem i den hær som den stridende Kirke danner her på jorden og fører dem til den store Konges rike.

Måtte Gud gi oss nåde til å granske våre hjerter, til å bli klar over og forstå det som inneholdes i vår hellige tro, — vår tro på Guds eksistens og på det faktum at

Fra det katolske utland

TYSKLAND. Som etterfølger til kardinal Clemens von Galen på Münsters ærverdige bispestol, har Paven utnevnt Dr. Michael Keller, rektor ved prestekollegiet i Osnabrück. Samtidig er det blitt meddelt at det årlige møte for de tyske biskoper vil bli åpnet i Fulda 19. august, der erkebiskopen av Köln, kardinal Frings, vil presidere.

DEN KATOLSKE PRESSEN I DEN RUSSISKE SONE. Pressetjenesten (D.P.D.) i den britiske sone meddeler 17. juli følgende: «De tyske katolske biskoper har henvendt seg i et skriv til kontrollrådet, idet de beklager seg over den måten Sovjet behandler den tyske katolske pressen på i Øestsonen. Biskopene refererer til undertrykkelsen av *Petrusblatt*, det berlinske kirkeblad og til *Church Gazette* i bispedømmet Meissen. Likeledes beklager de seg over restriksjonene som er lagt på den Kristne Demokratiske Unions presse.»

CIP (CENTER OF INFORMATION PRODEO) melder fra Berlin 6. juni: «En forandring til det verre i de russiske myndigheters holdning er blitt antydning ved en melding som nylig utgikk fra det biskopelige kanselli i Berlin. Det går ut på at *Petrusblatt*, bispedømmets ukentlige nyhetsblad, er blitt forbudt i den russiske okkupasjonszone utenfor byen Berlin. De sovjetrussiske myndigheter lot kanselliet vite at lisensen som ble gitt 1946 bare gjaldt byen selv.»

Berlins biskop ber sitt presteskap holde seg borte fra politikken. I «Allgemeine Deutsche Nachrichten Dienst» heter det 2. juni: «Kardinal von Preysing, biskop av Berlin, har bannlyst all virksomhet for prestene i bispedømmet innen verdslige organisasjoner, foretagender og grupper som ikke hører inn under deres offisielle plikter. Unntak er bare gjort i særlige tilfeller og i forståelse med biskopen. Ifølge velinformert hold vil dette si det samme som at prestene for Berlin-bispedømmets vedkommende blir forhindret i å delta i det politiske liv også med henblikk på kandidatur til parlamentet. Slike søknader er alltid blitt avslått av kardinalen. Meldingen går ut på at mange prestelige oppgaver ligger ellers og venter på sin løsning innen bispedømmet, og det tilstedeværende presteskap strekker knapt nok til i dette arbeidet alene.»

BELGIA. Universitetet i Louvain (Løwen) har for første gang meddelt doktorgraden i thomistisk filosofi til en kvinne, frk. Suzanne Mansion fra Liege.

Ikke mindre enn 1100 belgiske misjonærer er i løpet av 1945—46 rykket ut på misjonsmarken i de områder som sorterer under Propaganda-kongregasjonen. Tallet er fordelt mellom prester, ordensbrødre og ordenssøstre. Tilgangen på belgiske misjonærer er stadig stigende.

VATIKANET. Det forlyder intet sikkert om Paven vil dra ut til sitt landsted på Castel Gandolfo i år heller. Siden krigsutbruddet har den Hellige Far ikke forlatt Vatikanet. Hans enorme arbeidspress og asketiske levevis har år etter år trosset lægenes henstillinger om luftforandring. Paven nøyser seg med den ene ettermiddagstimen han tilbringer i Vatikanets hage mellom kl. 16 og 17. Han sees da alltid lesende eller opptatt med å be sitt breviar.

Ved en pressekonferanse i Vatikanet meddeles det at det samlede beløp som den pavelige hjelpekommissjon (Pontificia

---

Gud har gitt oss en åpenbaring om den menneskelige bestemmelse og om de midler vi må bruke for å nå denne evige bestemmelse. Den katolske kirke som overbringer Kristi lære til verden, forsømmer ikke et eneste av disse problemer.

La oss be for dem som blir hårdt forfulgt i disse tider, og la oss ikke vill-ledes av satan, forkledd som en lysets engel, mens vi tror at vi streber etter sann erkjennelse.

Commissione Assistenza) hittil har brukt til karitative formål, beløper seg til 5 milliarder (Lire).

Diplomatisk forbindelse vil bli opptatt mellom den Hellige Stol og Egypten. Det er første gang at en museimann-stat blir representert ved Vatikanet. I de siste 50 år har Vatikanet hatt en apostolisk delegat i Kairo, og delegaturet ventes nå opphøyet til et internuntiat, dvs. innehaveren har ikke rang av apostolisk nuntius, men har samme oppgaven og inntar 3. rang blant diplomatene.

FRANKRIKE. Den salige Louis-Marie Grignon de Montfort, grunnleggeren av kongregasjonene «Visdommens døtre» og «Maria selskap» i det 17. århundre, ble helgenkåret søndag 20. juli av Pave Pius den XII i nærvær av et stort antall kardinaler, erkebiskoper, biskoper, prester, ordensfolk og legfolk fra Frankrike. Den følgende søndag ble den salige Catherine Labouré, ordenssøster i St. Vincent av Pauls caritas samfunn, også «opphøyet til alterets ære».

FREIBURGER-PASJONSFESTSPILLENE, som vil huskes fra den gang familien Fassnacht — som siden 1760 har stått for dem — besøkte Oslo og med katolsk assistanse framførte dem på Ullevål stadion, er nå blitt gjenopptatt på fri-luftsteatret i Ruhr under ledelse av den verdensberømte Kristus-fremstiller N. G. Fassnacht. De blir spilt i juni måned, hver dag kl. 15 til inntekt for de bombelidte familier. Berømte kunstnere medvirker — i alt teller personlisten over 200 navn.

MINNEGUDSTJENESTE FOR DE I SLAGET VED MONTE CASSINO falne polske soldater ble feiret i Rom i St. Stanislauskirken av den polske kardinal Sapieka som i øyeblikket oppholder seg i den hellige stad for å klarlegge og utbygge forholdet mellom Vatikanet og Warsjava-regjeringen. Som bekjent var det de polske tropper som muliggjorde ved sitt mot og sin taperhet at de allierte vant det viktige slag om klostret. Kardinal Sapieka ble i øvrig utstyrt med diplomatpass da han tiltrådte sin reise, mens kardinal-primas'en av Polen som også nylig var i Rom bare fikk et pass som led på «borger Hlond».

Venskapsbånd mellom nederlandsk og norsk katolsk ungdom

I en artikkel av pastor A. van der Burg — bror av sokneprest v. d. Burg i Stavanger — i det nederlandske «Uit Land van St. Olav» kommer forfatteren, som nylig besøkte Norge, inn på spørsmålet om hvor gunstig det ville være om katolsk ungdom fra begge land knyttet vennskapsbånd med henblikk på gjensidig gjesteopphold: de norske i godt katolsk miljø i Holland, de nederlandske i et godt norsk hjem.

Så vidt vites er flere nederlandske adresser innløpet til bladets redaktør, velørv. hr. pastor Aug. Rottier, St. Olavs huis, Parklaan, 35, Bussum (Holland). Interessert norsk katolsk ungdom kan henvende seg til samme adresse, og pastor Rottier vil med glede formidle korrespondansen videre.

Ville det ikke være en tanke for våre mange unge «Englandsfarere» å komplettere reisen med en tripp over til kontinentet og utdype sin kjærlighet til Kirken ved et trivelig opphold i sunn nederlandsk katolsk tradisjon?

GAVER TIL FERIEKOLONIEN 1947.

Kaare Ottesen kr. 10; C. M. kr. 100; Ellen og Leo Müller kr. 100; M. Hansen kr. 120; N. N. kr. 10; Fra Aftenpostens innsamling kr. 250; tils. kr. 590. Tidl. innk. kr. 1 437,50. *Ialt pr. 5. august 1947: kr. 2 027,50.*

Fra redaksjonen og ekspedisjonen.

Ekspedisjonen er lukket i ferien inntil 11. august. Det samme gjelder St. Olavs Forlag.

I redaktørens fravær anmodes en om å henvende seg til pastor I. Hansteen Knudsen, Akersveien 5, Oslo, tlf. 41 41 61, i redaksjonelle saker.

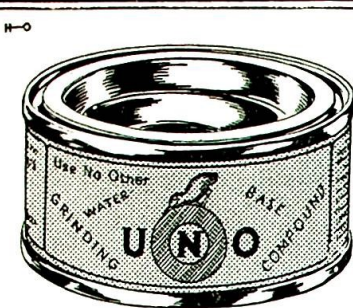

til buljong
supper, sauser
og stuinger.

NOREX SUPPE
KRAFT

Buljongpulver og ekte kjøttekstrakt

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

St. Olavs Forlag

Akersveien 5 I

Pater Boers: «Katolsk praksis». Kr. 7,00.

Fåes også hos Cammermeyer og Concentra, Akersgt. 61.

Pater Lutz: «Kjenn din religion» Kr. 6,00.

Tidligere utkommet:

Pastor Sund: «Nærmere Gud». Kr. 1,50.

Pater Leo van Eekeren: «Det kristelige ekteskap og cølibat.» Kr. 1,00.

«Bønnebok for katolske kristne.» Kr. 7,50.

Pater Thorn: «Kristen enhet.» Kr. 1,00.

Pater Dr. J. van der Burg: «Det katolske trosprinsipp sammenliknet med det protestantiske.» Kr. 3,00.

«Det bibelske Skriftemål.» Kr. 1,00.

Dessuten flere opplysende brosjyrer, samt katolske skolebøker.

Stadig mer etterspurt er
Pater Boers' bok:
KATOLSK PRAKSIS
Kr. 7,00

Pavedømmet

av Pastor J. v. d. Burg
Kr. 5.60.

Erindringsliste:

**Oslo katolske
menighetpleies kontor.**
Er lukket i ferien.

Katolske bøker.

Pascal: Tanker — oversatt av Pater Lutz. Ib. kr. 21.80.

Danske bøker — Chesterton: Mørk Middelalder. Kr. 10.39.

Karl Adam: Katolicismens inderste Væsen. 10.39.

Hünemann: De bannlystes Præst. 8.15.

M. Lekeux: Maggy. 6.98.

Martindale, S. J.: Pier Giorgio Frattini. 8.15.

Katharina Emmerichs Visioner. 7.88.

Biskop Suhr: Moderkirken. 0.98.

Fonseca: Maria-Apenbaringen i Fatima. 4.65.

Pavestolen og Arbeidsspørgsmålet. 3.38.

Guardini: Vor Herre og Frelsers Korsvej. Ib. 1.92.

Da de var unge — Træk fra Helgeners Barndom. Ib. 2.56.

Alterlys kan nå levers med 25 % Bievoks.
«CONCENTRA», Akersgaten 61.

N.B. Danske bøker has stadig på lager.

T. S. Jacobsen Begravelsesbyrå

Ullevålsvn. 1
Telf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 55 85 50 - 69 43 72

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

REDAKTØR:

E. DITHMER-VANBERG

REDAKSJON OG EKSPEDISJON:

Akersvegen 5 I. Telefon 42 37 43.

ST. OLAVS EKSP. OG FORLAG:

Kl. 10—15, unntatt onsdag.

Utbetalinger kun tirsd. kl. 13—14.

ABONNEMENTSPRIS: kr. 2,50 pr.

kvartal, for utlandet + avisporto.

ABONNEMENT tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

ANNONSER må være innsendt innen søndag aften.

MANUSKRIPTER må være innsendt innen fredag aften.

20 forskjellige vakre

prospektkort fra «Liturgisk Utstilling i Oslo 1946», fåes kjøpt i «St. Olavs» eksped., Akersveien 5, I, Oslo.

Pris pr. stk. 40 øre.